

ТЕСТ А

I. ПИТАЊА ИЗ ИСТОРИЈЕ

1. Као један од узрока рата у САД сматра се:
а) аболиционизам   б) ционизам   в) апартхејд
Заокружите слово испред тачног одговора
2. Кнез Михаило Обреновић је доносио законе у сарадњи са:
а) Народном скупштином   б) Министарским саветом   в) Сенатом
3. Након средњег века, Ниш је поново интегрални део Србије одлуком Берлинског конгреса у _____ години.
4. Покрет за уједињење свих италијанских покрајина које су биле под аустријском влашћу звао се _____ .
5. Као покровитељ Балканског савеза 1912.г. била је:
а) Француска   б) Русија   в) Велика Британија
6. Иза имена сефарди, заправо се „крију“:
а) Роми   б) Јевреји   в) Цинцари
7. Претеча ОУН је организација из 1919.г. под именом _____ .
8. „Видовданским уставом“ је Народна скупштина, коначно, правно изнад овлашћења краља:
а) ДА   б) НЕ
9. Устав који не доноси Уставотворна скупштина или неко друго законодавно тело, већ владар лично, зове се _____ .
10. Неслагање са учењем римокатоличке цркве је 1517.г. изнео Немац _____ .
11. Најзначајнији католички монашки ред за борбу против протестаната из XVI века су _____ .
12. “Бартоломејска ноћ” из 1572.г. представља покољ над протестантима у држави _____ .
13. “Држава то сам ја”, као пример апсолутизма, изјавио је _____ .

14. Ропство (кулук) сељака је укинула царица Катарина II Велика, али и Хабзбуршки владар _____ у XVIII веку.

15. Пећка патријаршија је по други пут укинута _____ године.

16. Који је од наведене тројице француских филозофа био за републику, као идеално државно уређење:

- а) Волтер   б) Монтескје   в) Русо

17. “Сретењски устав“ из 1835.г. проглашен је од стране:

- а) Кнеза Милоша   б) Народне скупштине

18. Јустинијанов „Corpus iuris civilis“ представља:

- а) жељу за владавином права   б) жељу за јединством државе

19. Неженство католичких свештеника се зове:

- а) моногамија   б) бенефицијум   в) целибат

20. Како би кмет стекао слободу у средњем веку, требао је у граду – комуни, да проведе време од _____ .

21. Краљ Хенри II Плантагенет је у XII веку увео институцију:

- а) Општег права   б) Поротног суда   в) Парламента

22. Стефан Немањић је као престолонаследник носио титулу:

- а) деспота б) севастократора   в) младог краља

23. Посед у средњевековној Србији који је у трајном власништву се звао _____ .

24. Да ли су робови у Месопотамији имали право да се венчавају са слободнима:

- а) ДА   б) НЕ

25. Држава која је била подељена на сатрапије је била _____

26. Грчки краљеви су током мирног периода обављали функцију судије:

- а) ДА   б) НЕ

27. Чин политичког протеривања непожељних Атињана на 10 година се звао _____ .

28. Ако је Платон основао „академију“, Аристотел је основао _____ .

29. У доба римске Републике, судије су били:

- а) Конзули   б) Претори   в) Едили

30. Едикт о ценама донео је Цар Диоклецијан како би спречио:
а) Корупцију   б) Монопол у финансијама   в) Инфлацију

II. ПИТАЊА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

1. На основу положаја говорних органа сви гласови српског језика деле се на следеће три групе:
а) _____ б) _____ в) _____
2. Наведи назив гласовне промене извршене у речима: *стриче* и *витеже*.
_____
3. Подвуци речи у којима није забележено једначење сугласника по звучности:
Из подтекста се све могло разумети.
Завршио је постдипломске студије.
У предтурским временима имали смо развијену световну књижевност.
4. Упиши облике компаратива следећих придева:
чест: _____; *чист*: _____.
5. Напиши оба облика датива једнине именице *битка*:
1. _____ 2. _____
6. Употреби локатив једнине заменице *ништа* у реченици:
Нисам _____ *размишљао*.
7. Спој речцу *не* с глаголом тамо где је потребно:
Не бих никад то урадио.
Не знам о томе ништа да ти кажем.
Он никад не ће ништа да каже.
Он се прави да никад ништа не зна.
8. Речи у паровима: *добро – зло*, *дати – узети* зову се _____
9. Исправи грешке у писању великог и малог слова:
У народном музеју била је постављена изложба „француски импресионисти“, а у народном позоришту била је најављена премијера драме коштана, коју је написао стари српски писац, пореклом врањанац, Бора Станковић.
10. Напишите правилно, писаним словима:
НОВО СЕЛО _____
СТАРА ПЛАНИНА _____
МАТИЦА СРПСКА _____

11. Напишите у којој врсти напоредног односа стоје независне предикатске реченице у примеру:

Ана је изузетно марљива, док се за Ивану то не може рећи.

_____

12. Како се зове најстарији књижевни споменик из XII века, писан српскословенским језиком? _____.

13. Допуните следећу реченицу: *Нови завјет* је на српски језик превео _____.

14. У којим делима књижевности старог века налазимо мотив потопа? _____ ; _____.

15. „Гнев ми, богињо певај, Ахилеја, Пелеју сина“

Овако почиње _____
(назив дела)

Шта је тема овог дела? _____

16. Како се звала прва српска књижевница и које је дело написала?
_____

17. Наведите имена римског судије који је судио Исусу Христу и ко је издао Христа _____.

18. „О мало се браћа завадише,
Да око шта, веће ни око шта:
Око врана коња и сокола...“

Цитирани стихови су из песме _____

Основни мотив у песми је _____

Наведи имена браће _____

19. Како се зове идеална драга која је Петрарки била инспирација и надахнуће:

_____ Он је њој посветио своју збирку сонета

_____

20. По Дантеовом схватању највећи грех је _____. У ком се кругу „Пакла“ налазе они који су починили овај грех? _____.

21. Наведи име јунака из „Горског вијенца“ који је против истраге потурица и који би да избегне братоубилачки рат? _____

22. Који је писац овековечио Сремске Карловце у свом делу? _____.

Наведи назив тог дела _____.

Наведи назив стилске фигуре употребљене у стиховима: „Ој Карловци, место моје драго...“ _____

23. Наведи главне јунаке романа „Сеобе“ који чине троугао?

_____

24. „Откако је света и века постоје, и непрестано се поново рађају и обнављају у свету – два брата супарника. Један од њих је старији, мудрији, јачи, ближи свету и стварном животу...Други је сушта противност његова. Човек кратка века, зле среће и погрешног првог корака...“

Цитирани одломак је из дела _____

Писац је _____

Како се зову браћа супарници _____

25. Добрица Ћосић је у роману „Корени“ приказао српско село и Србију у _____ веку. Наведи назив романа који је наставак ове приче о Србима _____

26. Како се назива дело у коме аутор говори о себи, своме животу и времену у коме је живео? _____

27. Каква *химна срца*, та реч неречена!

Наведи назив стилске фигуре употребљене у назначеним стиховима:

_____

28. Ахилеј, познати лик из Илијаде, по пореклу је:

а) бог

б) мајка му је богиња, а отац смртни човек

в) обичан човек

29. По чему је добила име чувена песма „Santa Maria della Salute“ Лазе Костића

_____

30. Наведите два романа из српске књижевности чија је радња заснована на односу два брата и писце ових романа:

_____

_____

ТЕСТ Б

I. ПИТАЊА ИЗ ИСТОРИЈЕ

1. Источно питање представља решавање судбине:
а) Индије   б) Кине   в) Турске
2. Први устав који је Србија самостално донела и који је заживео, био је из:
а) 1835   б) 1838   в) 1869   г) 1888
3. Црна Гора је била спремна да после 1866.г. уђе у састав Србије, када је на челу Црне Горе био _____.
4. Захтев Албанаца за независном државом изражен је 1878.г. и тада је основана Албанска лига, позната и као _____.
5. Покрет у Турској из 1908.г. за увођење парламентаризма, каквог она има данас, звао се _____.
6. У Првом светском рату Шпанија и Холандија биле су:
а) На страни Антанте   б) На страни Тројног савеза   в) Неутралне
7. Инспириран грађанским ратом у Шпанији, 1936 – 1939.г, Пабло Пикасо је насликао дело под именом _____.
8. Због насиља, тј. атентата у Краљевини СХС, 1921.г. је забрањен рад партији _____.
9. Споразум између Ватикана и неке државе о правима католичке цркве у тој држави, зове се _____.
10. Мартин Лутер је од стране цркве стављен ван закона _____ године.
11. Француски протестанти су се звали _____.
12. Русију је у XVIII веку Европи приближио реформама владар _____.
13. Закон из 1679.г, по коме се нико није могао ухапсити без налога, тј. писмено образложене наредбе, звао се _____.
14. Турски наследни посед који се могао и отуђити, звао се _____.

15. Београдским миром је окончана и:
а) Прва велика сеоба Срба   б) Друга велика сеоба Срба
16. Наполеон је покушао да сломи Велику Британију економским санкцијама. Тај чин се звао _____.
17. Документ којим се прецизира српска спољна политика у XIX в. звао се _____.
18. Подела државе као наследног добра (након смрти Карла Великог) се зове _____.
19. Документ којим су папе доказивале своју надмоћ над земаљским властима се звао: _____.
20. Доба велике кодификације права у Византији се везује за:
а) Ираклија   б) Василија I   в) Василија II
21. "Великом повељом слободе" из 1215. г. остварено је:
а) Ослобођење кметова
б) Ослобођење градова
в) Премоћ закона над владарем
22. У случају Вукана Немањића није испоштован принцип:
а) Сениората   б) Примогенитуре   в) Патримониума
23. Посед у средњовековној Србији који је дат од стране владара на привремено коришћење се звао _____.
24. Египатске жене су економски зависиле од мужева:
а) ДА   б) НЕ
25. Ахајски краљеви су носили титулу _____.
26. Спартијати су законом имали право да подаре хелоту слободу:
а) ДА   б) НЕ
27. Остракован грађанин није губио имовину, али јесте губио атинско грађанско право:
а) ДА   б) НЕ
28. Краљеви су у римској држави имали судску надлежност у случајевима _____ и _____.
29. Списак непожељних грађана у време грађанског рата у Риму звао се _____.

12. Напишите у ком делу и које године Вук Стефановић Караџић први пут употребљава своју нову (реформисану) азбуку?

Година: _____; Дело: _____.

13. Наведите наслов познате расправе Ђуре Даничића којом је он подржао Вукову језичку и правописну реформу: _____.

14. Ко је творац теорије књижевности?

_____

15. „Живот који тражиш нећеш наћи“

Из ког дела је цитирана мисао _____

Коме је упућена _____

О каквом се животу ради _____.

16. Како се звало прво оригинално дело српске књижевности и први српски писац?

_____

17. Основу „Антигоне“ чини мит о Едипу. У каквој су вези Антигона и Едип?

_____

18. „Како ти је, мој сиви соколе?

Како ти је без крила твојега?“

Соко њему писком одговара:

„Мени јесте без крила мојега

Као брату једном без другогга“.

Наведи стилске фигуре употребљене у овом одломку _____

Цитирани стихови су из песме _____

Ко разговара са соколом _____

19. Данте Алигијери је написао _____

Њему је инспирација и надахнуће била _____

20. Како се зове Дон Кихотов помоћник _____

Коме Дон Кихот посвећује своје подвиге _____

21. „Посвета праху оца Србије“ из дела „Горски вијенац“ П.П.Његоша односи се на _____.

22. Наведи три песме Милана Ракића?

_____, _____, _____

23. „Бескрајни плави круг, у њему звезда“, централни је симбол романа _____ . Овај роман написао је _____ . Он је представник _____ (назив периода).

24. Ко је једини добитник Нобелове награде у српској књижевности _____ Које године је добио ову награду _____
Наведи три романа овог писца _____

25. Милорад Павић је свој роман „Хазарски речник“ сам потпуније жанровски одредио. Шта у поднаслову романа стоји? _____
Три дела овог романа носе назив по трима бојама. Наведите их:
_____, _____, _____

26. Шта је катарза? _____

27. У реченици *Попио је две чаше под чашом* се подразумева количина течности која стаје у њу. Ово значење је добијено:
а) метафором   б) метонимијом   в) синегдохом

28. Како се звао највећи грчки јунак у Тројанском рату:
а) Ахилеј   б) Одисеј   в) Парис

29. Која је девојка, највећа љубав Лазе Костића, била инспирација за песму „Santa Maria della salute“ _____ .

30. Наведите три представника неосимболистичке поезије код Срба:
_____
_____
_____ .

РЕШЕЊА

ТЕСТ А

Историја

1. А
2. Б
3. 1878
4. Иредента
5. Б Русија
6. Б Јевреји
7. Друштво народа (Лига народа)
8. Б) НЕ
9. Октроисани
10. Мартин Лутер
11. Језуити или исусовци
12. Француској
13. Луј XIV
14. Јосиф II или Јозеф II
15. 1766.г.
16. В Русо
17. Б Народне скупштине
18. Б Жељу за јединством државе
19. В) Целибат
20. 1 година и 1 дан
21. Б поротног суда
22. Б Севастократора
23. Баштина
24. А ДА
25. Персија
26. А ДА
27. Остракизам
28. Перипатетичку школу
29. Б Претори
30. В Инфлацију

Српски језик

1. самогласници (вокали), сонанти (гласници), сугласници (консонанти)
2. палатализација
3. подтекста, постдипломске, предтурским

4. чешћи, чистији
5. битки, бици
6. ни о чему
7. Он никад **неће** ништа да каже
8. антоними
9. У **Народном** музеју била је постављена изложба „**Француски** импресионисти“, а у **Народном** позоришту била је најављена премијера драме(,) **Коштана**(“), коју је написао стари српски писац, пореклом **Врањанац**, Бора Станковић.
10. Ново Село, Стара планина, Матица српска
11. супротни однос, супротна
12. Мирослављево јеванђеље
13. Вук Караџић
14. Еп о Гилгамешу; Библија (Стари завет), Легенда о потопу
15. Илијада; тема је Ахилев гнев (срџба), Тројански рат
16. Јефимија (Јелена Мрњавчевић), „Похвала кнезу Лазару“
17. Понтије Пилат; Јуда
18. „Диоба Јакшића“; мотив сукоба између браће; Дмитар и Богдан
19. Лаура; „Канцонијер“
20. издаја; у 9. кругу (последњем)
21. владика Данило или Данило
22. Бранко Радичевић; „Ђачки растанак“; апострофа
23. Вук Исакович, Аранђел Исакович, Дафина
24. „Проклета авлија“, Иво Андрић; Бајазит и Џем, Јелена жена које нема
25. XIX веку; „Време смрти“
26. аутобиографија
27. метафора
28. Б) мајка богиња, а отац смртни човек
29. БАРОКНА ЦРКВА У ВЕНЕЦИЈИ ИЛИ ЦР.СВЕТОГ СПАСА
30. „КОРЕНИ“ – Д. ЋОСИЋ, „СЕОБЕ“ – М. ЦРЊАНСКИ;
„ДЕРВИШ И СМРТ“ – М. СЕЛИМОВИЋ, ИВО АНДРИЋ,
ПРОКЛЕТА АВЛИЈА

ТЕСТ Б

Историја

1. В
2. В
3. Књаз Никола I Петровић (Никола)
4. Прва призренска лига (Призренска) или Призренска лига
5. Младотурска револуција или младотурски
6. В Неутралне
7. Герника
8. КПЈ (КП) или Комунистичка
9. Конкордат
10. 1521.г.
11. Хугеноти
12. Петар Велики
13. Habeas Corpus Хабеас Корпус
14. Читлук
15. Б Друга велика сеоба Срба
16. Континентална блокада
17. Начертаније
18. Патримонијум
19. Константинова даровница
20. Б Василија I
21. В Премоћ закона над владарем
22. Б Примогенитуре
23. Пронија
24. Б НЕ
25. Ванакс
26. Б НЕ
27. Б НЕ
28. Издаје и убиства с предумишљајем
29. Проскрипција
30. А ДА

Српски језик

1. честитки
2. једначење сугласника по звучности, једначење сугласника по месту творбе – овакав редослед
3. прочитао, читаоници, читаоцем
4. строжи, врући
5. патената, индекса
6. коцки, Београђанки, Јованки

7. 33 процента, 13 процената, 51 проценат, 55 процената
8. полисемија (вишезначност)
9. Продужио сам **Кнез(-)**Михаиловом улицом до Српске академије наука и уметности, а затим сам изашао на **Студентски** трг, на коме се налазе два факултета и **Коларчева** задужбина.
10. Западна Морава, кнез Лазар, Летопис Матице српске
11. саставни однос
12. 1818. година, Српски рјечник (Први Српски речник)
13. Рат за српски језик и правопис
14. Аристотел
15. Еп о Гилгамешу; упућена је Гилгамешу; бесмртном
16. „Житије светог Симеона“; Свети Сава (Растко Немањић)
17. Едип је Антигонин отац
18. персонификација, поређење; „Диоба Јакшића“; Дмитар Јакшић
19. „Божанствену комедију“; Беатриче;
20. Санчо Панса; Дулсинеји (Дулчинеја)
21. Карађорђа Петровића (Карађорђе)
22. „Искрена песма“, „Долап“, „Наслеђе“, „Јасика“, „Јефимија“, „Моја отаџбина“, Симонида, На Газиместану, Љубавна песма
23. „Сеобе“; Милош Црњански; експресионизма
24. Иво Андрић; 1961; „На Дрини ћуприја“, „Проклета авлија“, „Госпођица“, „Травничка хроника“;
25. роман лексикон (у 100.000 речи) или Даубманов речник; црвена, зелена, жута
26. морално прочишћење
27. б)
28. А) АХИЛЕЈ
29. ЛЕНКА ДУНЂЕРСКИ
30. БРАНКО МИЉКОВИЋ, ВАСКО ПОПА, ИВАН В. ЛАЛИЋ (АЛЕК ВУКАДИНОВИЋ)